

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Reglementării tehnice privind echipamentele sub presiune transportabile, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.1094/2017

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (<i>în continuare - MIDR</i>).
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul de hotărâre de Guvern este elaborat în bază prevederilor Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27 iunie 2014 și ratificat prin Legea nr.112/2014. Prevederile din Acordul enunțat, statuate în Capitolul 3, Titlul V, art. 173, stabilesc măsurile necesare pe care trebuie să le realizeze Republica Moldova întru asigurarea în mod progresiv conformitatea cu obiectivele Uniunii Europene în materie de reglementări tehnice, acreditare, evaluarea conformității, supravegherea pieței, cu scopul de a urma principiile și practica prevăzute în Uniune. În același timp, prevederile care țin de aspectele speciale privind transporturile au fost statuate și în art. 91 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene, care stabilește: norme comune aplicabile transporturilor internaționale; condiții de admitere a transportatorilor nerezidenți pentru a efectua transporturi naționale într-un stat membru și măsuri care permit îmbunătățirea siguranței transporturilor. Astfel, deși Hotărârea de Guvern nr. 1094/2017 pentru aprobarea Reglementării tehnice privind echipamentele sub presiune transportabile se referă la Capitolul 1. Libera circulație a bunurilor din anexa la AA, totuși, având în vedere specificul acesteia de a transporta mărfurile periculoase, are tangență și cu capitolul 14. Politica de transport. Este necesar de menționat că actele normative care reprezintă temei legal pentru aprobarea Reglementării tehnice existente - Legea nr.235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității și Legea nr. 420/2006 privind activitatea de reglementare tehnică* au fost modificate de mai multe ori. După anul aprobării Hotărârii Guvernului nr.1094/2017, aceste legi au fost ajustate la legislația UE, ultimele modificări au fost introduse chiar în anul 2024. În 2017 a fost stabilit gradul de aliniere – compatibil, <i>inițial Directiva 2010/35 a fost transpusă partial</i>, fiind identificate unele neconformități tehnice, care urmează a fi ajustate. Aceste necorespunderi au fost identificate și la etapa de evaluare a Reglementării tehnice. Astfel, prin proiectul în cauză se propune modificarea actului național - Hotărârii de Guvern nr. 1094/2017 pentru aprobarea Reglementării tehnice privind echipamentele sub presiune transportabile în vederea avansării nivelului de compatibilitate cu Directiva 2010/35/UE. Modificările propuse sunt de ordin tehnic, operarea cărora exclude unele

neconformități din legislația națională în raport cu prevederile actelor Uniunii și introduce unele clarificări în mecanismul de punere la dispoziție pe piață a echipamentelor, conlucrare între autorități, etc.

Prezentul proiect al hotărârii de Guvern a fost elaborat în vederea alinierii totale la prevederile Directivei 2010/35/UE a Parlamentului European și Consiliului din 16 iunie 2010 privind echipamentele sub presiune transportabile și de abrogare a Directivelor 76/767/CEE, 84/525/CEE, 84/526/CEE, 84/527/CEE și 1999/36/CE ale Consiliului.

Menționăm că proiectul de modificare a Hotărârii de Guvern nr.1094/2017 este prevăzut în Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Prin proiectul de modificare a Hotărârii de Guvern nr.1094/2017 se propune modificarea Reglementării tehnice privind echipamentele sub presiune transportabile, care va fi ajustată la prevederile actelor Uniunii Europene.

Proiectul cuprinde norme de ordin tehnic întru ajustarea reglementării tehnice naționale care nu corespunde actualmente cu prevederile din directiva Uniunii Europene - Directiva 2010/35/UE a Parlamentului European și Consiliului din 16 iunie 2010 privind echipamentele sub presiune transportabile și de abrogare a Directivelor 76/767/CEE, 84/525/CEE, 84/526/CEE, 84/527/CEE și 1999/36/CE ale Consiliului.

Transpunerea acestui act este mai mult formală deoarece prevederile pentru operatorii economici au fost transpuse inițial. Astfel, aceștia, cunoscând cerințele pentru echipamentele sub presiune transportabile, respectă prevederile acestui act UE, deși actul nu a fost transpus în totalitate în 2017.

Actualmente, astfel cum este prevăzut în Reglementarea tehnică, operatorii economici liber, fără documente suplimentare decât cele stabilite de actul normativ, pun la dispoziție pe piață echipamentele sub presiune transportabile.

Inspectoratul Național pentru Supravegherea Tehnică ține Registrul recipientelor sub presiune transportabile ale operatorilor economici care desfășoară activitatea pe teritoriul Republicii Moldova. În ultimii 5 ani (2019-2023) de către Inspectoratul Național pentru Securitate Tehnică au fost înregistrate și prezentate următoarele date:

Recipiente sub presiune transportabile	2019	2020	2021	2022	2023
Produse în RM	1	-	-	-	-
Noi importate	2	1	2	7	1

Puse evidența primară	la 3	1	2	7	1
-----------------------------	------	---	---	---	---

Registrul conține informația privind: numărul de înregistrare, întreprinderea, adresa, tipul recipientului, denumirea producătorului și adresa acestuia, anul producerii, volumul recipientului, presiunea de lucru (calculate și admisă), data înregistrării și semnătura.

Evaluarea conformității este efectuată de către organismele de evaluare a conformității acreditate (organisme de inspecție), la care producătorul prezintă o solicitare pentru efectuarea evaluării sau reevaluării conformității. La fel, producătorul poate solicita o verificare intermediară sau periodică. Evaluarea conformității, actele de însoțire și marcarea mașinii care transportă astfel de echipamente transportabile intră sub responsabilitatea producătorului.

Conform celor menționate supra, proiectul nu are ca scop ajustarea prevederilor pentru actorii pieței – operatorii economici, distribuitori, importatori sau operatori, care au fost stabilite anterior în actul aprobat - HG nr.1094/2017, de aceea nu este necesară elaborarea unei analize a impactului de reglementare.

Prevederile proiectului se axează pe faptul că la etapa inițială de transpunere a Directivei 2010/35/UE unele prevederi ale actului UE menționat nu s-au regăsit în proiectul reglementării tehnice. Cerințele din Reglementarea tehnică au fost prezentate în conformitate cu actele naționale deja aprobate, care, nu erau aliniate în totalitate la prevederile UE.

Deoarece între timp, de 3 ori au fost modificate legile - Legea nr.235/2011 și Legea nr. 420/2006, s-au creat discrepanțe între actele aprobate.

Stabilirea și reglementarea cerințelor primare la nivel de lege, deseori face ca reglementările să nu poată să fie amendate atât de des ca în UE, decât după modificarea legii. Mai mult, toate prevederile primare nu pot fi încadrate în lege în același timp deoarece fiecare reglementare are specificul ei, iar modificarea legii se efectuează o dată la câțiva ani.

Modificările actelor durează în timp, timp care se estimează destul de scump în virtutea lipsei de cadre și termenului de promovare a unei legi - începând cu elaborarea proiectului de modificare a legii, apoi intrarea în vigoare a acestuia și numai după aceia elaborarea proiectului și modificarea reglementării tehnice propriu-zise. Este un sistem rigid și deseori, după adoptarea legii (actului utilizat ca temei legal) se înțelege că modificarea care era necesar de a fi introdusă încă un an în urmă, este tehnic depășită.

Gradul de compatibilitate al actului juridic UE cu proiectul în cauză este stabilit „compatibil” și este reflectat în Tabelele de concordanță elaborate conform prevederilor Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1171/2018, cu modificările ulterioare.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

3.1. Scopul proiectului constă în ajustarea prevederilor reglementărilor tehnice în domeniul echipamentelor sub presiune transportabile la cerințele actelor UE având ca obiectiv oferirea de posibilități mai largi pentru operatorii economici autohtoni pentru a plasa produsele în țările UE. Economia națională per general are de câștigat prin oferirea de produse și servicii pe o piață mai variată și mai largă - integrarea în spațiul economic european; produsele și serviciile oferite tind a fi mai sigure și mai calitative pentru consumatorii locali.

Pentru atingerea scopului evidențiat, proiectul prevede modificarea Reglementării tehnice privind echipamentele sub presiune transportabile, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.1094/2017.

Prin modificările propuse se introduc prevederi pentru alinierea la cerințele din Directiva 2010/35/UE în vederea ridicării gradului de compatibilitate la transpunerea actului nominalizat al UE:

- introducerea mai multor noțiuni deoarece acestea actualmente nu sunt prevăzute în legi: „autoritate de notificare”, „notificare”, „operator economic”, „proprietar”, „utilizare”, etc.

- asigurarea punerii în aplicare corectă a normelor care reglementează marcajul „pi” și se stabilesc măsuri corespunzătoare - sancțiuni contravenționale pentru încălcările grave (va fi înaintată o modificare a Codului Penal (pentru persoanele care vor transporta echipamentele sub presiune transportabile) odată cu promovarea proiectului în cauză, actualmente sancțiunile sunt prevăzute numai în Codul Contravențional) - pct.51¹;

- se exclud prevederi de supra reglementare (exclusă atribuția de a aplica numărul de identificare al organismului de evaluare a conformității notificat de către reprezentantul autorizat) - pct.57;

- excluderea atribuțiilor improprii autorității de notificare (MIDR își asumă întreaga răspundere pentru sarcinile îndeplinite de către organismul național de acreditare și nu de organismul de evaluare a conformității, după cum a fost stabilit anterior) - pct.63;

- stabilirea participării organismelor de evaluare a conformității la activitățile de standardizare pertinente și la activitățile grupului sectorial al organismelor notificate - pct.71;

- stabilirea unor aspecte de conlucrare între organisme de evaluare a conformității, autoritățile de notificare și autoritățile de supraveghere a pieței cu Comisia Europeană;

- stabilirea și unificarea procedurii de salvagardare;

Una din principalele modificări este stabilirea documentelor relevante ca fiind bază pentru evaluarea conformității și efectuarea supravegherii echipamentului transportabil. Actualmente, HG nr. 1094/2017 conține o prevedere desuetă, (pct. 3), prevedere care nu a putut fi realizată deoarece nu există o listă a standardelor armonizate pentru astfel de echipamente. Documentele adecvate ar fi standardele sau codurile tehnice, prevăzute în anexele A și B din ADR. Astfel, pct.3 din Hotărârea Guvernului care prevede elaborarea și aprobarea listei standardelor armonizate, se abrogă.

În același timp, având în vedere că documentul de bază pentru evaluarea conformității și supravegherea pieței, este ADR, pentru alinierea deplină la acesta, a fost inițiată modificarea Hotărârii Guvernului nr.589/2017 privind aprobarea Regulamentului transporturilor rutiere de mărfuri periculoase în vederea transpunerii integrale a prevederilor Acordului European referitor la Transportul Rutier International al mărfurilor periculoase (A.D.R.), încheiat la Geneva la 30 septembrie 1957, la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr.44/1998.

Modificarea propusă prin prezentul proiect al hotărârii Guvernului va asigura concordanța actelor naționale cu actele UE și excluderea unor interpretări ambigue prin utilizarea corespunzătoare și uniformă a terminologiei juridice. Astfel, proiectul va asigura o identitate unică și o prezentare în volum deplin a noțiunilor din Reglementările tehnice cu noțiunile din actele UE, menționate la pct.2 din prezenta notă.

În concluzie, proiectul conține prevederi ce țin de reglementarea mai detaliată a principiului de libera circulația a mărfurilor și introducerea unei clarități în desfășurarea activităților ce țin de supravegherea pieței. De asemenea, proiectul urmărește scopul de aliniere la prevederile ce țin de procedurile de salvagardare și schimb de informații între autoritățile de supraveghere a pieței naționale, autoritățile de reglementare și notificare naționale, Comisia Europeană și statele membre. În același timp, proiectul concretizează obligațiile autorităților naționale în raport cu Comisia Europeană și statul membru unde este plasat produsul.

Intrarea în vigoare a proiectului nominalizat la 3 luni din data publicării în MO, va contribui la asigurarea conformității cu legislația europeană și la sporirea competitivității tuturor operatorilor implicați în lanțul de distribuție a produsului, atât pe piața internă cât și pe cea internațională. În același timp, scopul urmărit este de a asigura protejarea sănătății și siguranței cetățenilor prin reglementarea unor aspecte precum siguranța echipamentelor și protecția mediului. Toate acestea vor facilita accesul produselor și serviciilor naționale pe piețele europene.

Astfel, Reglementarea tehnică își va atinge scopul - va reduce barierele tehnice și administrative în calea comerțului, care se bazează pe libera alegere a unui produs competitiv și transparent, iar acest fapt va dezvolta noi căi de comerț și va contribui la colaborarea și conlucrarea între statele membre ale Uniunii Europene. Intrarea în vigoare a actului normativ va sprijini alinierea legislației naționale la standardele și codurile tehnice din anexele A și la ADR, precum și va spori protecția intereselor economice, sub aspectul normelor statului și ale cetățenilor săi privind siguranța, cerințele sociale și de mediu în contextul schimbărilor climatice.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunile alternative nu au fost examinate, deoarece menținerea prevederilor HG în varianta aprobată nu este relevantă, de aceea, s-a purces la elaborarea unui proiect de modificare a actului în vigoare.

Totodată, în procesul de definitivare a prezentărilor de țară, au fost depistate mai multe neconcordanțe cu actul european. Aceste neconcordanțe creează

premise pentru înțelegerea ambiguă a actului național și implementarea discreționară a acestuia.

O condiționalitate pentru respectarea angajamentelor asumate de către țară este transpunerea full a actului UE, care presupune și o implementare complexă care cuprinde toate aspectele, părțile implicate și rezolvarea posibilelor situații care pot apărea la orice etapă de implementare.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul nu are ca scop ajustarea prevederilor pentru actorii pieței – agenții economici, distribuitori, importatori sau operatori.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul nu are impact financiar și nu prevede angajarea personalului suplimentar. Deși proiectul conține prevederea - *Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale are la dispoziție personal competent suficient pentru îndeplinirea corespunzătoare a sarcinilor sale*, realizarea sarcinilor privind recunoașterea organismelor de evaluare a conformității în conformitate cu procedurile sale de recunoaștere și notificare a organismelor de evaluare a conformității, procedurile de monitorizare a organismelor notificate, se realizează de către personalul competent existent, care are studii tehnice în domeniu în conformitate cu cerințele specificate la angajare a acestuia, prevăzute de Regulamentul direcției și fișa postului.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul nu are impact asupra sectorului privat.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Prezentul proiect este elaborat în sensul armonizării legislației naționale în baza Acordului de Asociere RM-UE, potrivit căruia Republica Moldova urmează să întreprindă măsuri pentru a asigura treptat apropierea cadrului normativ național cu actele relevante ale Uniunii Europene.

Pentru promovarea proiectului hotărârii Guvernului pentru modificarea Reglementării tehnice privind echipamentele sub presiune transportabile, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.1094/2017, care transpune prevederile Directiva 2010/35/UE a Parlamentului European și Consiliului din 16 iunie 2010 privind echipamentele sub presiune transportabile și de abrogare a Directivelor

76/767/CEE, 84/525/CEE, 84/526/CEE, 84/527/CEE și 1999/36/CE ale Consiliului au fost elaborate tabelul de concordanță și tabelul comparativ. La promovarea proiectului se atașează și Tabelul de concordanță elaborat inițial la promovarea actului în 2017.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului a fost plasat pe pagina web a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, la rubrica Transparența decizională, anunțuri de inițiere a politicii (link https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14154).
7. Concluziile expertizelor
Proiectul va fi supus expertizei anticorupție, conform art. 25 și art. 28 din Legea integrității nr. 82/2017 și art. 36 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, precum și expertizei juridice, conform art. 37 din Legea nr.100/2017 și expertizei de compatibilitate, conform art. 13 din Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018. Rezultatele examinării proiectului vor fi incluse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Actualmente Proiectul hotărârii se încadrează în prevederile cadrului normativ în vigoare și, ca urmare, adoptarea acestuia nu implică necesitatea modificării altor acte normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Nu au fost identificate.

Secretar general

Angela ȚURCANU